

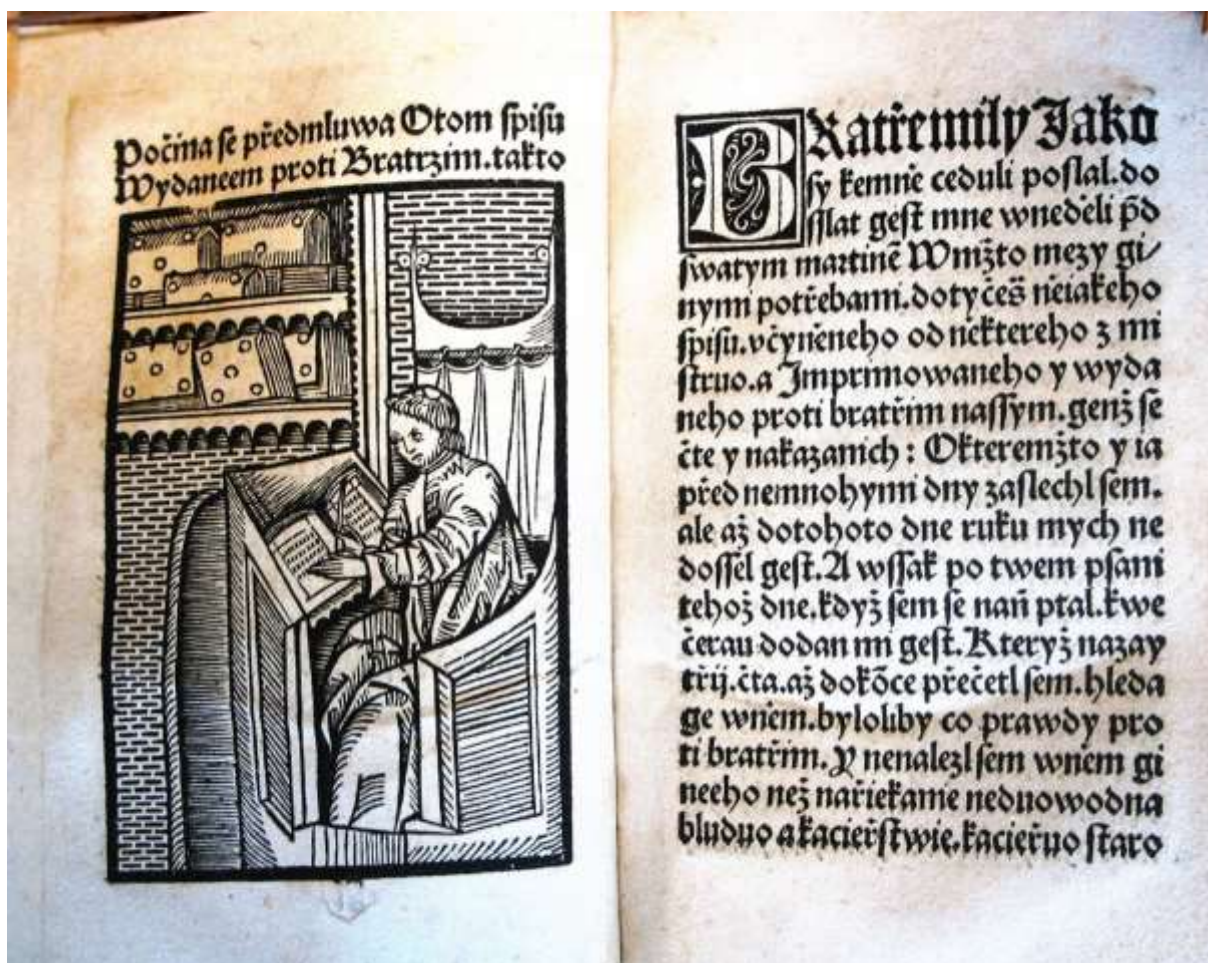
A B C D E F G H I L
 M N O P Q R S T V X
 a ā b c d e f g h i j k l m n
 o p q r s t u v x y z
 aa bb cc dd ee ff gg hh ii ll mm nn
 oo pp qq rr ss tt uu vv xx yy zz
 aa bb cc dd ee ff gg hh ii ll mm nn
 oo pp qq rr ss tt uu vv xx yy zz

1a – textura (Kachelofen)

1b – textura (Dürer)

1c – textura (Olivetský 1514)

1d - textura (Oujezdecký, 1536)

Brāmatyka Cželka

w.dwogij strānce

ORTHOGRAFIA PRZEDKEM

Ateráz včij česŕů řeč práwě a wlastně
psáti/y čijsti. Ta se y lež
om hodij:

ETYMOLOGIA POTOM

Ateráz včij česŕů řeč práwě a
wlastně mluwiti/y z latij
ny wyládati. Ta sž
mým latinňom
prějslusij

Ktožkoli žádās česŕy řádne čijsti
psáti: y z latijnny chces wyládati
ždās tyto z nowa wydane s pilnostij
enijžy přecijsti.

cū rege rex te capier: s; potius arma tuos ⁊ ita in castris sedeant
 Bohemi ergo sicut furibūdi ⁊ bibuli fecerūt: quemadmodū illis
 solth laudauerat ⁊ aliū nūciū misit ad regē dicēs: mittat rex sagit
 rarios circa castra ducē ne cito ad castra sua cōitare p̄ualeāt. Rex
 āt vt fuit īpetuosus seē sicut solth dixerat sine suoz p̄silio bohe.
 mi vidētes sagitarios vēire sine dubio sciuerūt v̄itatē eē qđ audie
 rāt. Qui īpctū sup sagitarios fecerūt bissemi atq; siculi vilissimi

Aurelij Augustini epi de ciuitate dei
liber primus feliciter incipit.

INTEREA LUM RO
ma gothoz irruptione agen
tium sub rege Alarico atq;
ipetu magne cladis evsa est:
eius euersione deo:um falso
z: mutoz uq; cultoz es: quos
usitato noie paganos uoca
m?: i christianā iligione iſer
re conātes: solito acerbis? a
mari? deū uezz blaſſeare ce
perūt. Un ego exardescēs ze
lo dom? dī: aduſus eoz blaſphemias
uel errores: libros de ciuitate dei ſcri
bere inſtitui. Quod opus per aliquot
annos me tenuit: eo qd alia multa in
currebāt: que diſferri non oporteret:
z me prius ad ſoluendū occupabant.
Hoc autem de ciuitate dei grāde op?
tandem. xxij. libris est terminatū: quo
rū quinq; primi eos iſellunt: qui res
huānas ita pſperari uolūt: ut ad hoc
mutoz deoz cultū: quos pagāi colē
pſueuerūt: neceſſariū eē arbitret. z qz
phibēt: mala iſta exoriri atq; abūdaī
contendunt. Sequentes autem quicq;
aduerſus eos loquūt: qd fatēt hec ma
la nec dſuiſſe ūq; nec deſuta mōtalib?
z ea nūc magna nūc pua locis tēpibus
pſoniſq; uariari. Sed deoz mutoz
cultū quo eis ſacrificat: ppter uitaz
poſt mortem futuram eſſe utilem di
ſputant. His ergo. x. libris due iſte ua
ne opīones chriſtiane religioni adu
ſarie refellunt. Sed ne quiſq; nos alie

huius mundi. Secūdi quatuor excus
sum eaz ſeu procuſum. Tertij uero:
qui z poſtremi: debitos ſineſ. Ita om
nes. xxij. libri cum ſint de utraq; ciui
tate conſcripti: titulū tamē a meliore
acceperunt: ut de ciuitate dei poti? uo
carent. In quoz decimo libro nō de
buit pro miraculo poni: in Abrae ſa
crificio ſtammam celitus factam in
diuiſas uictimas cucurriſſe: qm hoc
illi i uiſione monſtratum eſt. In. xij. li
bro quod dictum eſt de Samuele: nō
erat de filijs Aaron: dicenduz potiſ
fuit: non erat filius ſacerdotis. filios
quippe ſacerdotuz defunctis ſacerdo
tibus ſuccedere magis legitimi mo
ris fuit. Nam in filijs Aaron reperit
pater Samuel: ſed ſacerdos nō fuit:
nec ita i filijs ut eū ipe genuerit Aaron:
ſz ſicut omīs illi? poplī dñr filij iſrael.

De aduerſarijs nois Chriſti: qd? i
uaſtatiōe urbis ppter Chriſtū barbari
pepercerunt uictis capitulum primū.

g Loſioſiſſimā ciuitatez
dei: ſiue i hoc tēporum
curſu cū iſt ipſos pegri
naſ ex fide uiuēs: ſiue
i illa ſtabilitate ſediō e
ine: quā nūc expectat p patiētiā: quo
aduſq; iuſtitia puerat i iudiciū: dein
ceps adeptura p excellētiā uictoria ul
tia z pace pfecta: hoc opē ad te iſtitu
to: z i ea pmiſſiōe debito: deſedē adu
ſus eos qd p ditori ei? deos ſuos prefe
runt fili cariffime Marcelline: ſuſcepi

Lo contenido en este presente volumen de Bernard
do Gordonio es lo siguiente. Primera mente los sie
te libros que se intitulan Libro de medicina. Lo segun
do: Las tablas de los ingenios. Lo tercero: el Regi
miento de las aguas. Lo quarto: el Tractado de los
niños con el Regimiento del ama. Lo quinto y po
strimero: Las pronosticas.

3. 7.
Spis. Dosty tżinieczy zwiery. Ktez
ryz (Latinsku rzeči Apologia
słowe) w Mormberce prwe
wytiskowan. Počina
se sstiaśnie.

Przeuſſena a mnoho proſpieſſnaa
knicha Eraſyma Roterodamiſkeho
o Rytierſi Krzeſtianskem. ſewſſiem
doſtatkiem w Łyczſſtinu. przelożiena.
Z ſwykladem y wiſſeho toho coż w
nie ſe poklada neomylnaym Wiawis
dlem beduyc wyciſſiena:

2f - rotunda (Velenský)

A B C D E F G H I K L M
N O P R S T V W Z

a ā ǣ b ƀ be c d ȝ de do e ē f fa fl fu
g h he ho i ī ñ m k l m m̄ n ñ o ō
ō p pe po pp r s ſ ſ ſ t t t u ū ū ū ū v
v̄ ve vo w x y z

50. Gotikoantikva 15. stolett. L. Hohenwang, 1475-78.

A B C D E F G H I K L O S
N O P Q R S T V X Y

a ȝ b ƀ be bo bo c ca α ce ci co d d̄ de do dz e ē f ff fi fl fo g gi go h ƀ he
ho i ī ñ m k l m n m̄ n̄ o ō œ p p
p̄ p̄ pe po pp p̄ p̄ q q̄ q̄ q̄ q̄ r z t̄ ra
re ri ro s ſ ſ ſ t t̄ t̄ ta te ti to tu u ū
ū ū v̄ v̄ ve vo w x y z

A B C D E F G H I J K L M N O P
Q R S T U V X Y Z

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u

v x y z ā ȁ ȡ ȣ Ȥ ȥ Ȧ ȧ Ȩ ȩ Ȫ ȫ Ȭ ȭ

Ȯ ȯ Ȱ ȱ Ȳ ȳ ȴ ȵ ȶ ȷ ȸ ȹ Ⱥ Ȼ ȼ Ƚ Ⱦ ȿ

ⱡ Ɫ Ᵽ Ɽ ⱥ ⱦ Ⱨ ⱨ Ⱪ ⱪ Ⱬ ⱬ Ɑ Ɱ Ɐ Ɒ ⱱ Ⱳ ⱳ ⱴ Ⱶ ⱶ ⱷ ⱸ ⱹ ⱺ ⱻ

ⱼ ⱽ Ȿ Ɀ Ɀ

A B C D E F G H I L M N O P
Q R S T V Y Z

a b c d e f g h i k l m n o p q r s s s t u v x

y z ȁ ȡ ȣ Ȥ ȥ Ȧ ȧ Ȩ ȩ Ȫ ȫ Ȭ ȭ

Ȯ ȯ Ȱ ȱ Ȳ ȳ ȴ ȵ ȶ ȷ ȸ ȹ Ⱥ Ȼ ȼ Ƚ Ⱦ ȿ

ⱡ Ɫ Ᵽ Ɽ ⱥ ⱦ Ⱨ ⱨ Ⱪ ⱪ Ⱬ ⱬ Ɑ Ɱ Ɐ Ɒ ⱱ Ⱳ ⱳ ⱴ Ⱶ ⱶ ⱷ ⱸ ⱹ ⱺ ⱻ

geliū. Erat ioseph luc. ij. c. Similit' ad natitatē pmi
 qntū ad pncipiū licz 7 ad aliud pmeat. Erāt pater
 eius. s. putatm? 7 mat' mirātes sup hīs q dicebant
 de eo. s. a pastoribz. Sequit' in euangelio pphā syme:
 oīs. Ecce posu' est hic in ruinā. s. infidelīū 7 in re:
 surrectōez mltōz. s. fidelīū 7 in signū. i. in signacōez
 cui cōtradice' qsi. d. si in viridi hpc faciūt in arido
 quid fiet vel. i. in oñfione qz per huilitatē 7 paupra:
 tem itur in paradisu. vel in signū. i. in signacm. vñ
 Jo. pmo. Quē figuit pat' 7 mht in mūdū ut eo fig:
 remur 7 aggeus. Ecce posui te in hgculū quia elegi
 te. Et in canticis. pone me ut hgculū super cor tuū 7 c
 positus est g xps in signū triplicit'. s. in hgmficacōez
 in oñfione 7 in signacm. ¶ Rursus hpc officiū. Dū
 mediū 7 c. Vox est pñntue ecclie in q recolit domi

3c – gotikoantikva (Schöffler, 1459)

 Ilosi dno spassitel pān wsemohuqz pū,
 bozi gezis' křistm. s. prawy boh/ prawy
 dōmēkypřissel gest nasriet aby sine
 deqtoie prawdie vpdil/ onebestem kra
 lowstot kazal/ owce zasymle shle
 dil/ acēstū gūy slowem vskutkem. kwiēzne radost
 wkazal/ wtoy plnie voli otte swelcho pana boha/
 milostiw spassitel wpo boze/ awtichosti wrochu
 dōbie gpa zawzemu odyssimch lid/ a o dychy tōw
 wōtoto swietā/ az wlastie o dbytkupow/ a o dymistow
 o dkniez/ a o djakomnikow. gemz su mō stowzdy
 protiwil. prawowal gest elidm wkazam. az dōstur
 ti ato gest wgnil zwel. beho slitowanie protoz pi
 ne s' ayt w k' ita/ wida gezis' zastupy slitowal se ayt w
 nadmim/ neb su byh trapem. alezeli su iako om
 ge nemagure pastozze protoz tēl gest wgedm
 loty swym/ gistic zey immoha gest/ ale dīelnigi
 nemnozi. protoz proste pānā zim/ at posse dīel.

4a – bastarda (rukopis)

fynde nede. And they & alle othez
wedders of their charyte to pray for
the soule of the sayde translatour

Canticū beate marie de dolo
re suo in passione filii sui plenitudo
legis est dilectio:

The apostel seinte pou
le seyth the fulfpl:
lyng of the lawe ys
loue & Sepnte gory
gory seyth

Quicquid precipitur in sola
caritate solidatur/

All thys that ys comaunded in þ
olde lawe and in the newe is/ on

man And that I shuld do neuer
so moche penaunce and yelde my bo:
dy to the fyre to be brente and gys
alle my good to fede poore folkes
If I hadde not wyth thys loue in
god and to alle folkes for god all
thys shuld no thyng prosper/ for
as seyth the holi abbot moyses All
the penaunce that we suffer and o:
ther good werkies that we do or
cause to be don/ ne be but Instru:
mentis for to arody the herte that
loue may more sone growe ther in
wyth holy deuocōn/ and thys may
ys see be ensample If a nedill sollo

¶ i

Nizekorze przigewssō ta diela pobrachu dwoli
ku zalossit̃ adonesecha mezy stany. Edeyto by
placz naranny otewssich Nizekorw. I g̃i mezy
seba rozmiluwachu sami ze g̃i czak̃y pzadne no
magi ktoby miejsca. Trojanského do byl. ponie
wad̃ ten g̃in zahynul w niem; fa poboziach na
prietssij nadziegi mieli. I tu zposobichu aby
Ilichylowi byl duahy krob vdielan. Protoz̃
Euale Pryama profie. I by dopustil w swem
miescie krob genu vdielati. a pochowati geho
Ikwil swolil aby ubrany gess̃to slowe. Cum
Brea byl genu krob wstawen. O gehoito duahy
si a sposobie psati widi sie szytne. Pał Eual
Ilgamenon Eual a miezata. Nizeczka swola
napotaz Enim; takto mluwi. Poniewad̃ sergo
smert Ilichylowa wietssij diel nasse? woyska
porusawa. Protoz̃ coz̃ sie wam zda lepssieho
Woyle przed sie wesi czli przestati. a do zemio
sie nawratiti. Atomu sie Eualow a miezat umy
slowe w zdwozichu. Neb gedni w die aby bylo
Bopowano. I druzy aby bylo nechano. nez̃ ko
neznie natom wssiezni zostanu aby bylo bo
powano ayzucze Ilez̃ pał. I Achiles wani g̃o

Osinnagie

nie slydliwa mrawna Bohata slyech-
tna massli k tomu libost. Odpowie-
da swaty Augustyn a rza. Oka-
sling gi yak; chzejs okrad gi wssun
dobrym iak; mmojes przed nicym;
wssy mysliebieham yak od toho.
Gedny hitly tak swaty Augu-
styn o swate Trogizy vejnuil. W
nichito gest wieze angelshy nej cilo
wiezshy o swate trogizy psal y mlu-
wil: Pronieito se otom pisse je kdyz
tiele swatsho Augustyna pochowa-
ti chitli. gesho swate sidge znieho
wymemisse. w gednom kryshtalo-
wem ofudi na sriebnych strimach
powiesyli. a chasto toho pokusseli.

Kdyz su ty dushy swate trogize we-
znuiz przed to sidge przynesti. Tesh
da widy to swate sidge radostiem
se kypalo. Sinych diwow slawnych
mnoho vejnuil swaty Augustyn.
Wrtwe kryshtal. nemoczne vjdra-
wowal. rozliczne kryshtale wnuizy
vtieffowal. Pronieito se genu die-
ge chwala y zde na swietie y w nebe-
sych wwieczne pamietl wieky wie-
chow amen.

Mieszyce Srpna dne dwaczatsho
denatsho Stietie ne brj nalezienie
glawy swatsho Jana k rzitiele. O
nemito se takto pisse.

Y Alko; swata Cyrkw swa-
tsho Jana k rzitiele bozhe
ho narozenie slawi. Takez
gesho glawy stietie dneffni den sl-
wnie pamatuge. O tom swaty Ma-
rek we cteni pisse a tak rza. Ze kdyz
swaty Jan k rzitel bozi trestasse kra-
le Erodesa ztoho. Ze swesho bratra
ffilipa jemu byl poyal. kazal Ero-
des swatsho Jana gnuiz w zalaz

wsaditi. A kdyz toho chasi kral Ero-
des podle tshdayshyego obychege.
Pozwaw tiech vlasti kinezat y wza-
czneyshyeh starost den swesho naro-
zenie pamatuge weliko hod gynieffe
Wtu kodinu wskoshy przez krale
dezy ne neprawe kralowe. Yala se
przed hostimi tanzowati y plesati.
tak ze kralowi y wssim hostem libee
weselee vejnuila gest. Pronieito li-

F

A B C D E F G H I

K L M N O P Q R S T U V X Y Z

a ā b c d e ē f g h i j k l m n ō o p q r

s t u v w x y z - : ; ,

Předmluva na wyklad velmi užitečný a křesťan-
ský: Desíti božských přikázání: od duostojného bra-
tra Martina Luthera: rzadu Swatého Au-
gustýna v Wittenberce wydany:

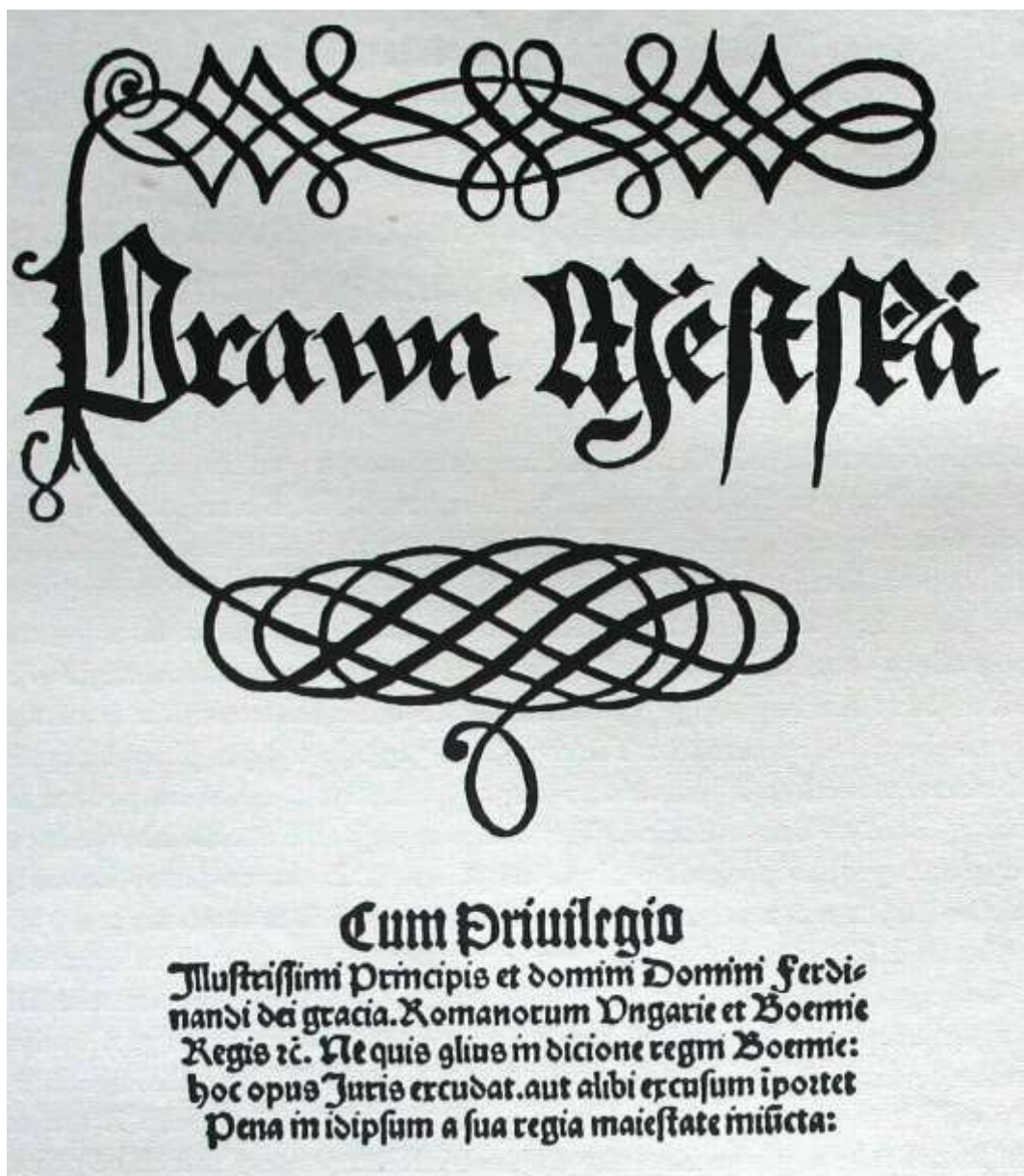
Poželnaný Buoh a Otec: Pána našeho Je-
žíše Krýsta: kterýž posvietil nás wšelikým duchow-
ným poželnaným w Krýstu: A přezwiedil nás křý-
pogený Synom Božym skrze Krýsta: kterýž také
wywedl nás z moci temnosty: A přiwedl do Králov-
ství a swietla Syna milosti swe: Skrze kteréhož ma-
me wykupený a odpustiený hříchom: Tato slova
pýše Swatý Pawel k Efezským a k Kolozenským
w: i: Kapitule: Kteráž natento čas můžem velmi lu-
stnie knám Lžechom obrátiti: neč teč snámi buoh vci-
nil cžo sčiemito kterýmž Apollol pýše: Aleb yatož
předkové tiechto Efezských a Kolozenských Poha-
nee chodili wesmách: Neznajíce boha stwóritele swe-
ho: Než požádostech hōwadných sčedý swých křáče
gýče: modlám niemým: plným diabelství su slaužý
wali: Kdýž pak přišla plnost času: Rozpomenuw se
buoh na milosčdenství swá: Kteráž vřazuje nadew-
šým stworeným swým: Lituge zašynutý gegich: po-
slal syna sweho na swiet: aby oswiitil a z temnosty ro-
zumu wywedl: ty kterýchž neznajíce geho přechýwali
su wčénostech a wstýnu smrti: a přiwed ge k swietlu p-
wemu: Kteréž oswiecuje človieka každého: a přiwodi k
poznání prawého boha: kterýž včiniil wšestý wicý

(27.932.) 32119 10
Naprawa skrze Kniese Martina

Faraze v swateho Sindricha w Praze wydana: to
toho Listu a Spisu Kteryto vdielam Mikulase Bonace; ho
disskova. sinel poslani zadar Tloweho Leta Krali geho milosti

Dodan mi gest List a Spis Mi

kulasse Bonace; ho disskova. Ktery; yako; on wtom Listu
pisse/opravdie vdielal. A krali geho milosti panu nassemu nay
milostiwieyssimu. zadar Tloweho leta poslani sinel. Gey; to
przeciesi/ nalez sem ten list y spis plny wsserecznosti: proto; to
to sem vsebe wwasil podle pisma toho. Abych casu nadarmo ne
tratie/nageho wsserzka slova neodpildowal. Tles; zwolessnich nie
kterych geho psanych slow zbowi pomogy/rozum oznamil/a pra
wdu pritom postawil/ k ukazani geho neuprimnosti.
¶ Nayprwe ty; Mikulase/ten swoy list a Spis nadpisugizy
napsal takto: List prawdy pro rzad zc. Potom wtom listu pisse
takto. Tenc; Spis a list o pravdie sem vdielal etc: Pak pripocia
tu toho sweho Spisu ote pravdie/ otkere ten list a Spis vdie
lal/pisse takto: Prawda; Ciasowa a na Swietlowie etc: Tu z
namenam ta slova/a oyake pravdie ty; Mikulase psal ten list
a Spis/ ze on toho sweho listu a Spisu nepsal o pravdie boz
ske neomylnie pravdie. Tles; prawa bozka neomylna prawda
gest wieczna. Podle toho pisma. Prawda panie trwa wiecznie
A pan Krysus ta prawa neomylna prawda/rzekl takto: Ja po
ciatek/onien; pismo die. Skrze nieho wsserzky wiedy wcinieny su
A apostol pisse oniem takto: W krysdu wcinieny gsu wsserzky
wiedzy nebeske y zemské/widiedlne y newidiedlne etc. A opiet kry
stus prawa ta prawda rzekl. Ja sem prawda: A wizi; ze pravo
da bozka/neomylna prawda/ kterenito a wnitro wsserzky wie
dy wcinieny gsu/gestit wieczna/ a gestit odwiecznosti: A nemiet z

4g - bastarda (Oujezdecký, 1536)

A B C D E F G H I J K L M N

O P Q R S T U V W X Z

a ā b c d ð e ē f ff ħ ſ g h i j k l m n ñ

o ō p q r s ſ ſ ſ t ſ t u ū v w x y z zc

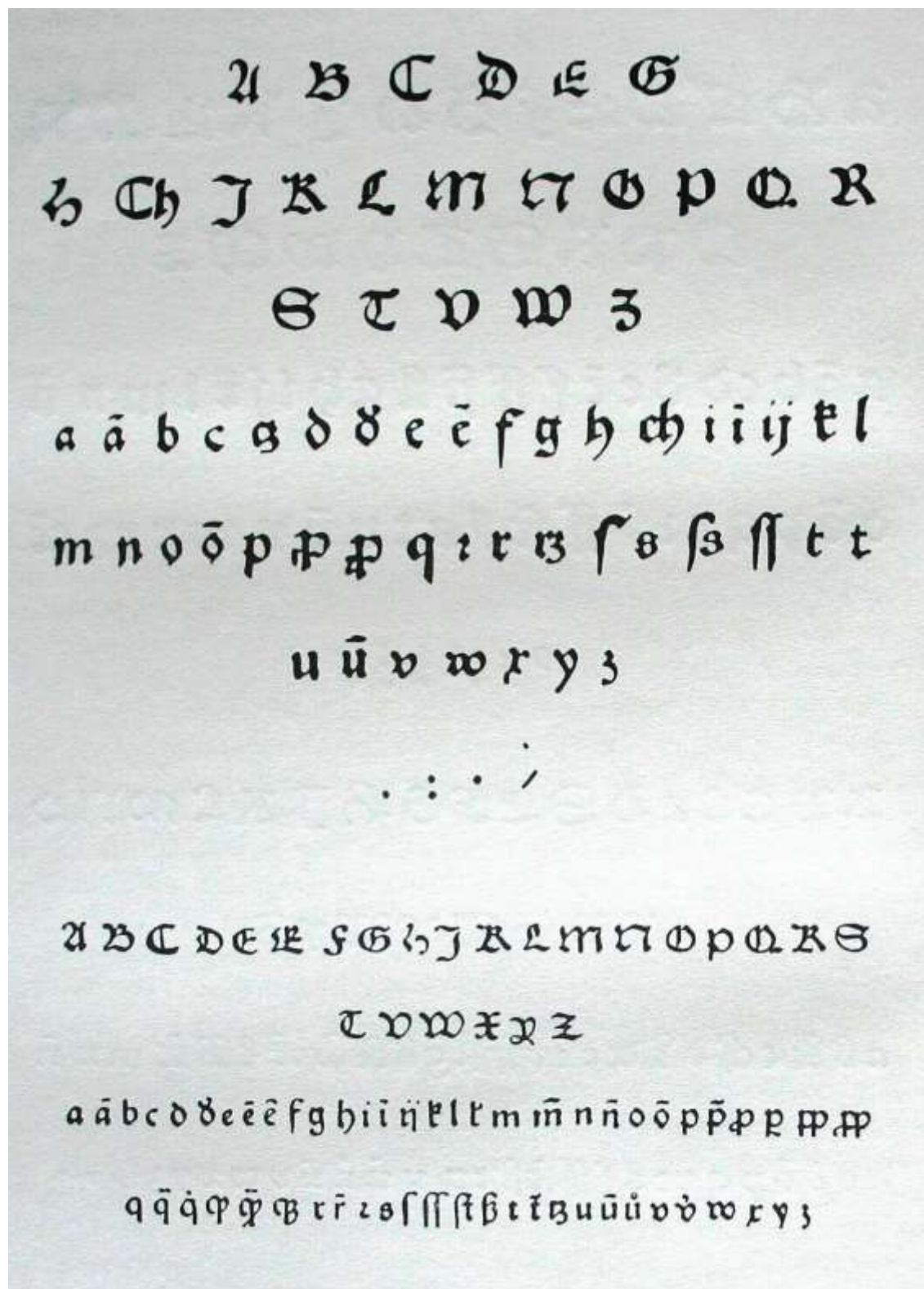
° / ÷ ∴ .

A B C C c D E F G H I J K L M N O

P Q R S T U V W X Z

a b k c d d ð e ē f ff ſ g h k h i k l l m n ñ

o ó p q r z s ſ ſ ſ t h t h u ü ū ū v w x y z / ∴ .

5a – švabach (Creussner)

Počínase traktat o zemi Swate A
 naxprve powiem Když putničky
 chtięz se plawiti do te zemie swate-
 wšednių v Benatek na morze do-
 kterych fragin a naktere ostronwy y
 tudiež do kterych miest připlawie se
 prwe než dogedu do te zanie swate

stie Ede su hrati osiřni bozi wždy
 ky gednu lampu palie Georgiani ta-
 ke wladnu tiem miestem kdež gē na-
 legen křiř s atn palie u lampy Ale
 rziedko from Edyž su tu putničky a
 wladnu homu Kaluarie Wierze diže
 kaplu podhoru Kaluarie kdež gē cja-
 ra wiřkale a kaplu pamny marie a s
 Jana Jakobite diže kaplu a oltarz
 kteryz nazad vsame bozie hrobu-
 Take wladnu tie miestem kdež pan-
 geřiš skrzyže sniat A wždyky wuj-
 lamp tu palie Jakobite wuj a bosa-
 ky gednu Indiani diže ten oltarz
 podkterym slup stogi nakteremžto-
 křiřtus gē korunowan awždyky tu
 lampu palie A wierze magi swu ka-
 plu aswoy obyř v oltarze nalewe u-
 ze gduze kbozie hrobu mezi pilie
 rzi tehož chra Take služi wswatcho

B

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
 a ā b c c c c d d e e f g h i i j k l m n o o p r r s s
 t t u u v w x y y z z

v : /

Kwi swate rzymse/czehoż aź podnes wjy
 wame
 Ato wybral z zakona bożieho/a zrzyedil:
 epistoly a ctenije
 Gestli papeż wietłsy morzy rozhrzjęssyt:
 a swazati/nej giny kniez
 Gestli slusna wierz/ przygjęti ktere wył
 lady doktorse ctenije swateho
 Slusyli se panu křistu klameti/w wolebne
 swarosti tiela a křwe geho
 Panu martj/a gine swate/mameli wzy-
 wati za przimluru
 A zti swatym/mameli swatky swietiti:
 a puosty zachowawati
 Gestli hodnee/a gestli zo prospießno za
 mrtwe se modliti
 Gestli ocjstet
 O dpustkowee papeżstij/magili zo waje
 ny byti
 Dobrzeli knieżye křestiāssij cłinije/se při
 slubie boži magij ornaty
 Sluylili gsu apostolee mssy
 Nemameli ani papeži ani kardinalo ani
 biskupom poslussni byti

Gestli se potrzebi se sporešebati
**Zery gest nayprw:
 ni zakład spafeni na**
 sseho O dpowiez/se wjiera Duowod to
 ho Třeb prawij swaty pawel křidom w
 ir kapitole Bez wjery nelze se libiti boha
 A křymand w.i.ka Sprawedliwy jio
 gest z wjery A křallatom w ir ka Zwj-
 ry sem jio synowe boží A opřet w tej ka
 Ze wssch sturkow zakona/mebude wjys-
 nien sprawedliw cłowiek gedine stze wit
 ru Lukaso w wj ka Wjiera twa tie spaf-
 ni wšimla Jan w.i.ka Dal gijm morz a
 by synowe boží byli ti genš wierzje weyme
 no bohie Swaty Jakub wprwmi ka Pros
 w wjerze niz nepochybuge Swaty Ma-
 rel wposlednij ka Zazrakly křzij gsu wwie
 rzyli/tyto cłiniti budu tē A křymand w
 ruij ka Wssecko což neni z wjery/hřiech
 gest A tak z teto rzeczi.s.pawla mas: se
 wssykni dobřij sturkowe newierzyzije
 ho By wssecko sive zbohie newierzyzij dal
 pro buoh By se sameho dal na oheň pro

gsu neprzatec. Nebo ktoz nenie s křystem
 pti křistowi gest. A ktoz s nim neshromay/
 duge toz pryluge to ten. A mezy tioni yakož
 prawi s Jeronym et ponitne riii q iij. bi
 šupowe a prelato we nayvietšy gsu przy
 gina toho ze takowe biezij odrzezanstwie a
 lidee ze gsu švedeni. A to nemuoz ginať byti
 nez kdyz proti skutkom křistowym pti pi
 smu swateanu to drzi vřti nebolitini. Ale ze
 przigimati pod gednu sposobu toliko gest
 proti skutku y navřeni křistowu tehdy tak
 przigimagic tñi sobie odrzezanie. A yakož
 zdom křezzy se odrzežowali od křsta a ge
 ho vřenie na dobre nepryšlo. Aniz tñemco
 przygde na dobre.

Dewate proto. Nebo tak przigimati
 gest bluditi nebo w bludu stati. O
 tom Alberthus de Eucharistia při
 konny die takto. Nie křezzy z bludu neb z
 pomenutie opustiegi celu swatoštkwe kř
 stowy. **I**tem Concilium Brakaren/
 ške třetie mezy ginyimi bludy křezzy se wy
 pifugi przy tato swatošti oleatyni. totiz ze
 p iij

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X
 a ā b c d e ē f g h i i j k l m n o ō p p q r s s s t t u ū v w x y z
 . . . /

Tehož pilným a bedlivým saudem wſſech wěcy o-
hledowaním a zpytowaním / a tak wlaſtním ſwým
kuffením potwzugu.

A Wſſec =
ſy wěcy
marnosti
bſtuprawj

Domodj
toho: Pit
rozenjm
člowěka,
čterýj y
ſám mar-
noſti pod:
dán geſt/
a rychle
hyně.

ſtlu. 10. b. 11

2 Wěcy
čech gmiſj
ſe člowěk
zanepřa =
bdnuge ne
ſnadnoſti.

1 **W**owa "Kaza-
tele ſyna Dawi-
dowa, krále w
Geruzalémě;
2 Marnost nad
marnostmi, čekl
Kazatel: marnost
nad marnostmi / a
wſſecko marnost.

3 Gaťy wſiteť má člowěk ze wſſeligaké
práce ſwě, čterauz wede pod ſluncem?

4 Wěť geděn pomigj / a giny wěť naſta-
wá / aččoli země nawěky trwá.

5 Wycházj ſlunce, y zapadá ſlunce / a
č miſtu ſwětinu chwátá, čdež vycházj:

6 Čde ču Poledni / a obracy ſe na Půl-
nocy: ſem y tam ſe toče chodj wſtr / a
očkly ſwými nawracuge ſe wſtr.

7 Wſſecky čeky gdau do moře / a wſſať
ſe moře nepřepłnuge: do miſta prawjm do-
něhož tečau čeky proto ſe tam nawracugj
aby zaſe vycházely.

8 Wſſecky wěcy gſau plně čwačrowánj /
aniž toho může člowěk wymſluwiti: nena-
ſytj ſe očk hledenjm / aniž ſe napłuj vcho-
ſyſſenjm.

9 Což bylo, geſt to tež což byti má: a což
ſe nynj čěge, geſt to což ſe diti bude: aniž
geſt

o wětru, obracegi. ſ H. obcházj, obcházj. a t. tuſ čdyj pára z moře wſhſa-
ru do powětřj wſtupuge: z njj potom deſt. ſnih z čhwač / a na ſem přſſi: a neb
čdyj woda do ſtreſſi zemſtčj ſem y tam ſe rozbíhá / aby ſe znou z ſemě př-
ſtřſa. b Wſſecké ſłowa pracuſ gſau: t. neſnadno toho wymſluwiti.

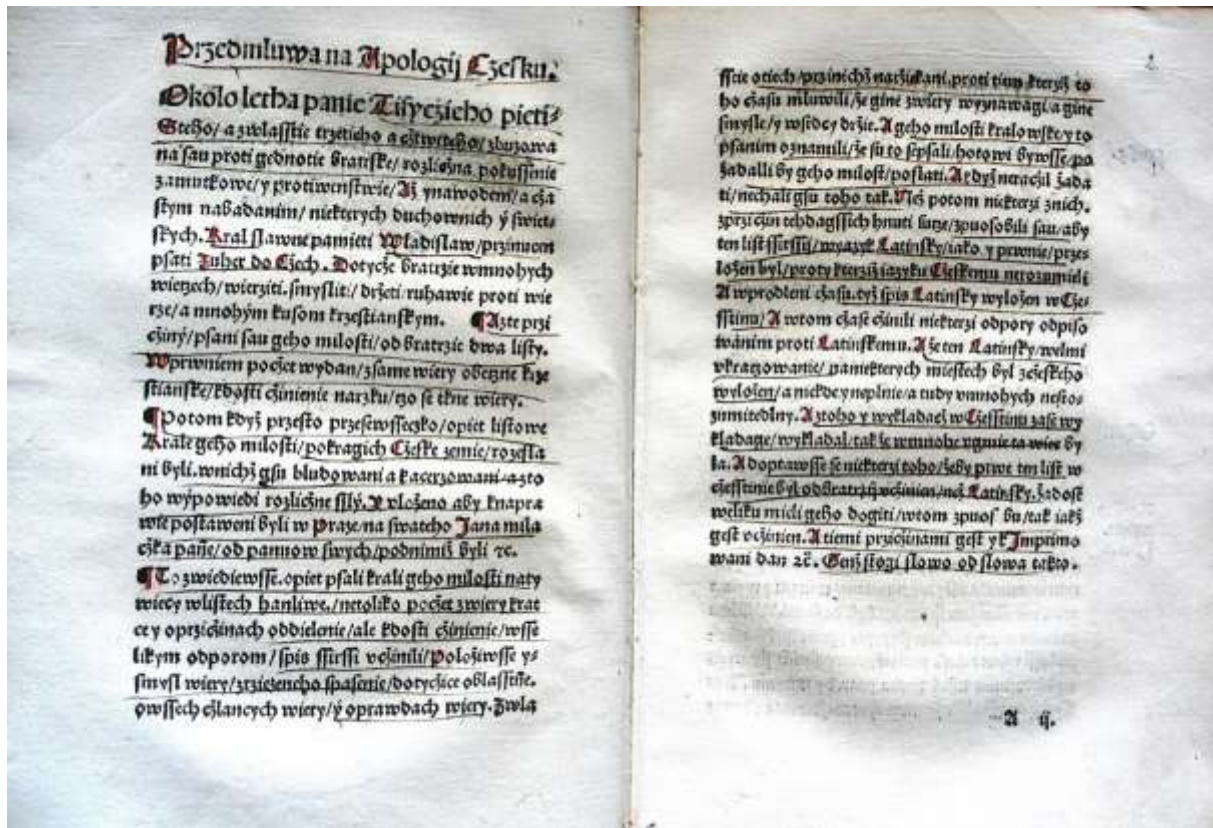
a H. Rohelet. in
genere ſoemimino,
ſhromaždowatel a
ſyn. t. lidu / aby ſe
gim čaſaſo / a om
aby ſyſſell: nega
čoby čſalomaun
ſám oſebe / ale ga
čoby ſama hneč do
jſi maudroſt ſtrge v
ſia geho mſluwſſa:
takť y w přſſlowj
negednau čojſ
maudroſt mſluwſe j
přwody.

b t. ſterau wede w oběj
roánj a ſhromaždowat
ſſau, t. o jſi, čti, ſtáw j
geſt to čačowá myſlenj a
wſylo wánj y ačmi wſſe
mi wěcmi, tomu ččol na
nj ročohu bačatj a ſla
wónj neč nj marnost
ano ſám j čebe člowěk
čajdjmimo gine wſſecky
wěcy marnost podobá
geſt t. anebj gſt pauhá
marnost. čalm 39. b. 6.
člebo ani nepohnutebſa
ny nečjčáwč, tak gač
ſem: ale tudj hyně z
aniž očkba, zaſe t. př-
nſmu ſwětinu ipſobu ſa
nawracj / gač ty wěcy
oničj hneč wſſprawuge

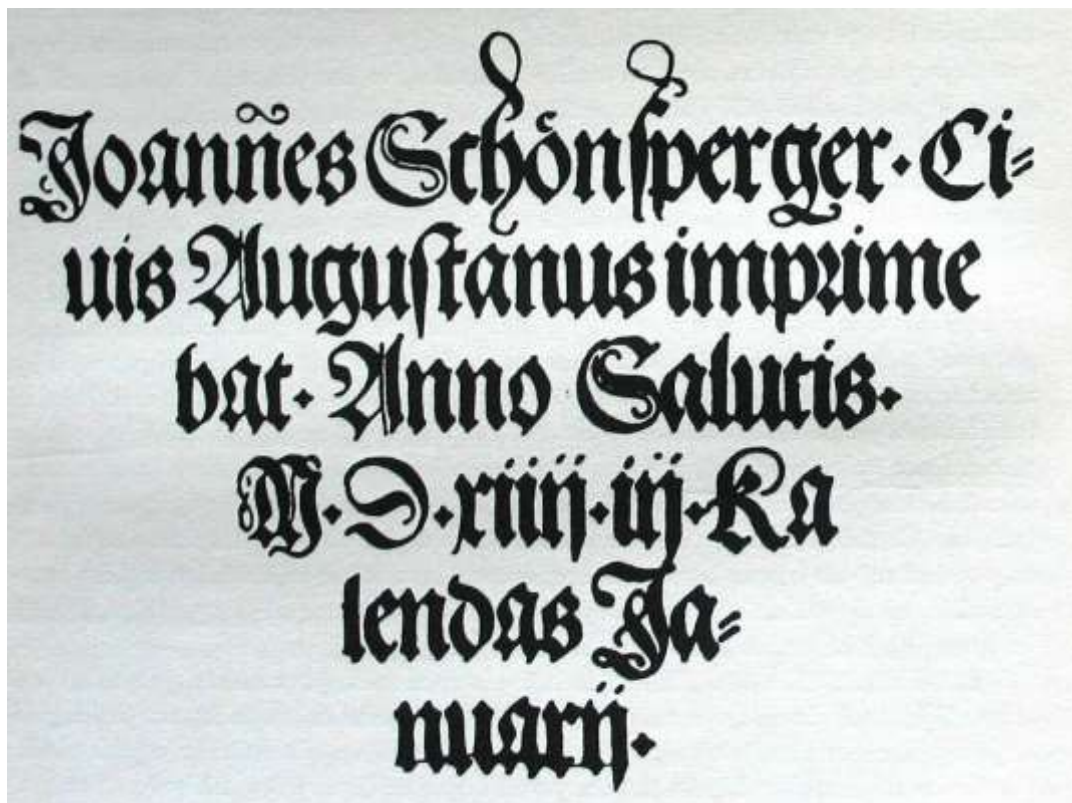
c t. naſwěť, čač
nj čaſto.

d t. člaňho. Wěb
to ſłowo newjčyc
čy wěčnoſt / ale ča
wánliwoſt za člaň
hč čaſy. znamená.
XXI. čExod. 21. a. 6.

e Točohu přſw
ſſe ſłowa nččrečj
č předčázegje čym
wěcem oſtancy / gſ
nj č naſčnugj čym

5f – švabach a rotunda (Klaudyán, 1518)

6a – fraktura (Schönsperger)

6b - fraktura (Schönsperger - Gebetbuch)

6c - fraktura (Schönsperger - Theuerdank)

A B C D E F G H I J K L M N
 P Q R S a b c d e f g h i j k l
 m n o p q r s t u v w x y z
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S
 a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
 t u v w x y z 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S
 a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
 t u v w x y z 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S
 a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
 t u v w x y z 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6f - fraktura (Trattner, 1787)

A B C D E F G H I

K L M N O P Q R

S T U V W X Y Z

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s

t u v w x y z ä ö ü ch ð ffi

fl ss ß st h . , : ; = ? ' ! 1 2 3 4

5 6 7 8 9 0

1540. Dmeme
Lito Artykulowe na S

niemu Obecným odewssech Stawowu swolene gsu w
przytomnosti Krale geho milosti rē: Kteryž drzan byl
na Hradie Pražskem w Středu po nazaitžij. Swa-
tych Fabiana a Sebestyana. A etha Panie
Tisyccho pitisteho Ctyrziidczateho

Jakož Kral geho milost

Pan náš milostiwý / na wsechty Stawy Kralowstwů
Českeho wznesení učiteli a potřebu wseho Kržestia
stwa / a zwaštie tohoto / Kralowstwů a Zemů k němu
přyslusegicich y ginych Zemů geho milosti. Kralow
stě diedicžnych : předložiti Ráčil / A takě oznamiti na-
čemž gsu se stawowě / w Markrabstwů Morawskem
Aniežetstwů Slezskem a Zemů obogihy Markrabstwů
Lužicžkeho (snesly a swolili) A przytom geho milost
Kralowstě na Stawůch Kralowstwů Českeho žádati
gest ráčil / aby znagicze takowu znamenitu a duoležitu
geho milosti Kralowstě a tohoto Kralowstwů w wse
ho Kržestianstwa potřebu a nebezpečnost / kteraj w
dy den otedne wětšy od nepřytele diedicžneho wseho
Kržestianstwa / Turka nastawě / abychom geho milost
Kralowstwu / Jako pána sweho y sami se proti takowě
mu nebezpečenstwů podle možností swych oppatřily :
A natakowě geho milosti Kralowstě wznesení a žá
dost natomto gsme se wssyczkni tržij Stawowě snesli a
swolili A Pro geho Kralowstě milosti . y nas wsech
dobře opatrzení / Abychom dwa Tisycze Konů napo
mezů

Knižky velmi o
žitečné / o Ctnostech a dob-
rých Adrawých / Sta-
rým y mladým čy-
sti potřebné.

M. D. LIII.

Rex sacer ecce tui radiat pars magna trophæi:
Cum puras animas sacra lauacra beant.
Candidus egreditur nitidis exercitus undis.
Atq; uetus uitiū purgat in amne nouo.
Fulgentes aīas uestis quoq; candida signat.
Et grege de niueo gaudia pastor habet.
Additur bac felix concors mercede sacerdos:
Qui dare uult domino dupla talenta suo
Ad meliora trahens gentili errore uagantes:
Bestia ne raperet munit ouile dei.
Quos prius eua nocēs infecerat: bos modo reddit
Ecclesie pastor ubere lacte sinu.

qui omnibus ut aquarum submersis cum filiis suis simul ac nubibus mirabili quodā modo quasi semen huāni generis conseruatus est: quē utinā quasi uiuam quandam imaginem imitari nobis contingat: & hi quidem ante diluuium fuerunt: post diluuium autem alii quorū unus altissimi dei sacerdos iustitiæ ac pietatis miraculo rex iustus lingua hebræorū appellatus est: apud quos nec circumcisionis nec mosaicæ legis ulla mentio erat. Quare nec iudæos (posteris enī hoc nomen fuit) neq; gentiles: quoniam non ut gentes pluralitatem deorum inducebant sed hebræos proprie noīamus aut ab Hebere ut dictū est: aut qā id nomen transitiuos significat. Soli q̄ppe a creaturis naturali rōne & lege īnata nō scripta ad cognitionē ueri dei trāsire: & uoluptate corporis cōtēpta ad rectam uitam puenisse scribunt: cum quibus omibus præclarus ille totius generis origo Habraam numerādus est: cui scriptura mirabilem iustitiā quā non a mosaica lege (septima eīm post Habraā generatione Moyſes nascitur) sed naturali fuit ratione consecutus sūma cum laude attestatur. Credidit enim Habraam deo & repūtātū est ei in iustitiam. Quare multarum quoq; gentium patrem diuina oracula futurū: ac in ipſo benedicēdas oēs gentes hoc uidelicet ipsum quod iam nos uideūs aperte prædictum est: cuius ille iustitiæ perfectioēm non mosaica lege sed fide cōsecutus est: qui post multas dei uisiones legitimū genuit filium: quem primum omnium diuino psuasus oraculo circūcidit: & cæteris qui ab eo nascerētur tradidit: uel ad manifestum multitudinis eorum futuræ signum: uel ut hoc quasi paternæ uirtutis īsigne filii retinētes maiores suos imitari conaret: aut q̄buscūq; aliis de causis. Non enim id scrutādum nobis modo est. Post Habraam filius eius Isaac in pietate successit: fœlice hac hæreditate a parētibus accēpta: q̄ uni uxori coniunctus quum geminos genuisset castitatis amore ab uxore postea dicitur abstinuisse. Ab isto natus ē Iacob qui ppter cumulatū uirtutis prouētum Israel etiam appellatus est duobus noībus ppter duplicem uirtutis usū. Iacob eīm athletā & exercētem se latine dicere possumus: quam appellationē primū habuit: quū practicis operatioibus multos pro pietate labores ferebat. Quum autē iam uictor luctando euasit: & speculationis fruebat bonis: tūc Israelem ipse deus appellauit æterna premia beatitudinēq; ultimam quæ in uisione dei consistit ei largiens: hominem enim qui deum uideat Israel nomen significat. Ab hoc. xii.

cum etiam Cæsar rebus maximis gestis singularibus oratus & nouis bonis
 ac iudiciis Senatus ad auctoritatem eius ordinis adiungeretur: nulli im-
 p-
 cioi locus ad rem publicam molendam esse potuisset. Sed attende quæ
 sint consecuta. Primum illa furta muliebrium religionum: qui non pluri-
 fecerat bonam deam quàm tres sorores impunitatem scelerum sententiis affecutus.
 Qui cum Tribunus plebis penas asceditioso ciue per bonos uiros iuditio
 persequi uellet: exemplum præclarissimum in posterum uindicande seditio-
 nis de re publica sustulerunt. Idemque postea non meum monumetum non
 enim illæ manubiæ meæ sed operis locatio mea fuerat. Monumetum uero Se-
 natus hostili nomiue & cruentis iniustum litteris esse passi sunt: qui me boi-
 nes quæ saluum esse uoluerunt est mihi gratissimum. Sed uellē non solū salutis
 meæ quæadmodū medici. Sed ut aliptæ etiam uirium & coloris rationē habere
 uoluissent. Nūc ut apelles ueneris caput & summa pectoris politissima arte
 perfecit: reliquam partem corporis incobatam reliquit: sic quidem homines
 in capite meo solum elaborarunt: reliquum corpus imperfectum ac rude reli-
 querunt. In quo ego spem fefelli non modo inuidorum sed etiam inimicorum
 meorum: qui de uno acerrimo & fortissimo uiro meoque iudicio omnium magni-
 tudine animi et constantia præstantissimo. Q. metello Lucii filio quodā falsā
 opinionem acceperunt. Quem post reditum dictitant fracto animo & depresso
 fuisse. Est uero probandum qui & summa uolūtate cesserit: & egregia animi alacri-
 tate abfuerit. Neque sane redire curaret cum ob id ipsum fractum fuisse. In quo
 cum omnes homines tum. M. illum scaurum singularem uirum constantia
 et grauitate superasset. Sed quod de illo acceperant aut etiam suspicabant de
 me idem cogitabant abiectiore animo me futurum. Cum res publica maiorem
 etiam mihi animū quàm unquam habuissē daret. Quæ declarasset sese non potuisse
 me uno ciue carere. Cumque metellum unius tribuni plebis rogatio me uni-
 uersa res publica duce Senatu comitante italia promulgantibus omnibus re-
 ferente Consule comitiis centuriatis cunctis ordinibus omnibus incubetibus
 omnibus denique suis iuribus recuperauisset. Neque ego uero mihi postea quicquam
 assumsi: neque hodie assumo quod quicquam maliuolentissimum iure possit offendere
 Tantum enitor ut neque amicis neque etiam alienioribus opera consilio laboribus
 desim. Hic meæ uitæ cursus offendit eos fortasse qui splendorem & spem huius
 uitæ intuentur. Solitudinem autem & laborem perspicere non possunt
 Illud uero non obscure querunt in meis sententiis quibus ornem Cæsare quasi
 desisterem pristina causa. Ego autem cum illa sequor quæ paulo ante proposui
 tum hoc non in postremis de quo expe-
 ram exponere non offendes cum bo-
 norum sensum lentule quem reliquisti: qui confirmatus consulatu nostro
 nūquam interruptus & afflictus ante te consulem recreatus abste totus est. Nūc
 ab his quibus tuendus fuerat derelictus. Idque non solum fronte atque uultu quibus
 simulatio facillime sustinetur: declarant ii qui tum illo nostro statu op-
 timates nominabant. Sed etiam sensu sepe iam tabellæ docuerunt. Itaque tota

P. Candidi in libros Appiani sophistę Alexandrini ad Nicolaum quintũ summũ pontificem Pręfatio incipit felicissime.

Appiani Alexandrini historiã seu ueterũ incuria: seu temporũ iniquitate deperditã: & ueluti longo postliminio ad nos redeuntẽ optime: ac maxime p̃otifex Nicolęe quinq; tuo nutu tuoq; imperio e gręca latinam facere institui: ut non modo apud nostros nota esset sedulitas mei obsequij: sed ad posteros quoq; uirtutis tuę fama transiret. Quid enim dignius tuis meritis impendi potest: q̃ ut ij: qui in sequenti sæculo hæc aliquando legent cum edificiorum magnitudinem ornatũ intuebunt: quę etate nostra tuo auspicio confecta sunt: te Nicolã eum esse intelligant: qui nõ minorem in recuperandis libris: q̃ in restituendis mœnibus huic urbi adhibueris curam. Et p̃fecto licet illa p̃clara: & magna sint: quę manu & arte constant: & a plurimis summo ingenio diligentiaq; parantur: p̃stantiora tamen habenda erunt: quę studiis adiuncta: monumentis quoq; seruantur litterarũ. Itaq; qui Petri Basilicę contiguam domum admirant a te structam quadrato lapide: qui Hadriani molem uicissim restitutã: qui deorũ templũ ab Agrippa conditũ a te suffectũ etate nostra: qui plura alia breui celsura uetustati nĩ tua caritas admouisset pijs manus: eisdẽ quoq; admirari cõueniet tot illustres libros ad nos tua opera traductos e gręcis: nec tuam sapienciã nomen dignitatẽ cõmemoratione laudis suę immunes p̃terire: etsi non huius temporis esse putem uirtutes tuas elegantiori stilo debitas in mediũ proferre hoc solũ dixerim te his rebus gestis asssecutum ut uerus p̃sul dignissimus princeps haberere. Sed ut ad Appianũ redeam Doleo equidẽ summe pater his i libris

Prologus.

INCIPIT EXPOSITIO BEATI HIERONYMI
PRAESBYTERI IN PSALTERIUM. ET PRIMO
PROLOGVS EIVSDEM.

PROXIME CVM ORIGENIS

Psalterij quod Enchiridion ille uocabat
strictis & necessariis interpretationibus
annotatum in comune legeremus: simul
utroque depræhēdimus nonnulla eum uel
persternisse leuiter: uel intacta pœnitus re-
liquisse: de quibus in alio opere latissime
disputauimus: scilicet non poterat tē ma-
gnam breui sermone concludere. Igitur
pro familiaritate quæ inter nos est: studio
se & sedule postulasit: quæcūq; mihi di-
gna memoria uidebantur signis quibus-
dam potius quā interpretationibus ad-
notarem. Et (quod solent hi facere qui in

breui tabella terrarum & urbium situs pingunt: & latissimas regiones in
modico spatio conantur ostendere) ita in psalterij opere latissimo quasi
præteritis aliqua perfringeretur: ex paucis quæ tēgillim intelligantur
& cætera quæ ommissa sunt: quam uim habeant atq; rationem. Non op-
putem a me posse dici quæ ille præterit: sed quæ ea quæ in Thomæ uel
homelias ipse disseruit uel ego digna arbitror lectione uo hunc angustū
commentariolum referam. Psalterium græcum est: & latine organum
dicitur: quem hebrei nablath uocant. Psalmus dicitur: eo quod a psalte-
rio nomen accepit: uel pro saltandum. Quamuis David omnes psal-
mos cantasset: tamen omnes psalmi in persona christi petuntur: & qui
prætulati esse non uidentur: apud hebreos pro uno psalmo habentur.
Nam per titulum intelligitur uniuscuiusq; psalmi intellectus. Quid est
titulus nisi clauis? (Vt ita dixerim) in domo nō ingredietur nisi per clauis
ita & uniuscuiusq; psalmi intellectus per clauem: hoc est per titulum in-
telligitur: in cuius persona cantatur: aut in persona christi: aut in persona
ecclesiæ: aut in persona propheta.

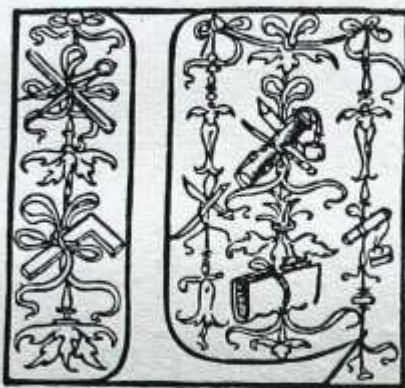
AAA

7h - antikva (v češtině poprvé, Severin, 1539)

LART ET SCIENCE DE LA DEVE ET VRAIE PROPORTION DES LETTRES ATT QVES, QVON DICT AVTREMENT LETTRES ANTIQUES ET VVLGAIREMENT LETTRES ROMAINES.

E matin du iour de la feste aux Roys, apres auoir prins mon sômeil & repos, & q mon esto mac de sa legiere & ioyeuse viande auoit fait la facile concoction, que lon comptoit M. D. XXIII. me pris a fantasier en mô liêt, & mou uoir la roue de ma memoire / pêsant a mille pe tites fantasies, tant serieuses que ioyeuses. en tre lesquelles me souuint de quelque lettre An tique que i'auoys nagueres faicte pour la mai son de mô seigneur le tresorier des guerres mai stre Jehan groslier Cōseiller & Secretaire du Roy nostre sire, amateur de bonnes lettres, & de tous personages sauans, desquelz aussi est

Jehan
Groslier
amateur
de bōnes
lettres &
ayme dis
celles.

tresame & extime tant de la que deca les mions. Et en pensant a icelle lettre At tique me vint soudain en memoire vng sentencieux passage du premier liure & huittiesme Chapitre des Offices de Cicero, ou est escript. Nō nobis solū nati su mus, ortusq; nostri, partem patria vendicat, partem amici. Qui est a dire en sub stance, que nous ne sommes pas nez en ce monde seulement pour nous, mais pour faire seruice & plaisir a noz amys & a nostre pais. A ceste cause me volant employer aucunement a lutilite du bien public, ay pêsé demōstrer & enseigner en ce present petit Oeuure la maniere de faire symmetriquement, Cest a dire, par deue proportiō lettre Attique, de laquelle ie voy deca les môs mains hom mes qui en veulent vsfer, estre foiblement expertz, en tant quilz ne scauēt de quel le meure & proportion elle doit estre, le traicterois aussi de la lettre de Forme & de la Bastarde, mais pour ceste fois, aidāt nostre seigneur ie designeray la dit te lettre Attique seulemēt. Aucuns mont volu demouoir de ce faire disant que ie ne la debuoye tāt manifester, mais garder en secret pour moy. Saulue leur hō neur me semble que non, & que ie ne doibs estre glout de sciēce hōnestē & bon ne. I'en eusse traicte & escript en latin, comme ie porrois bien faire, se croy ie, & cōme on peut cognoistre aux petitz oeuvres latins que i'ay faict iprinter & mis deuant les yeulx des bons estudians tāt en metre quen prose. Mais volāt quel que peu decorer nostre langue Francoise, & afin que avec gens de bōnes lettres le peuple cōmun en puisse vsfer, i'en veulx escrire en Francois. Ie suis seur que tāt toist suruiendra quelq detraicteur & enuyeulx qui dira que ie veulx faire du nou uel Autheur, & seforcera mordre mes institutions & enseignemēs. Mais i'esca y selon les anciēs Poetes & Philosophes que Momus estoit vng paillard qui ne sceut iamais rien faire sinon mocquer, comme quant il mocquoit le Sandail & Tyssu de Venus disant quil y auoit trop de papillotes estyncellâtes & clyque tantes, & quil faisoit trop de bruyēt. Semblablement mocquoit dame Nature, pource q̄lle auoit plustost mis les cornes aux frôt des beufz & vaches quen les paule, pour en fennir pl^{us} ipeueusemēt. Il mocquoit aussi le taureau de Neptune la maison de Minerue, & l'homme de Vulcan. Mais principalement mocquoit icelluy hōme, pource que ledict Vulcan ne luy auoit point faict de fenestre ne de guychet en lestomac, afin q̄ par iceulx on peult cognoistre ce quil pēseroit & reuoluerait en son dict estomac qui est plain de lieux cōcaues & ambagineux

Cicero.

Momus.
Sādail &
Tyssu de
Venus.
Nature.
Neptune
Minerue
& leurs
chef deus
ure.
L'hōme
de Vulcā

B.i.

TRIVMPHVS

ce ligatura alla fistula tubale, Gli altri dui cū ueterrimi cornitibici con-
cordi ciascuno & cum gli instrumeti delle Equitante nymphe.

Sotto lequale triūphale sciughe era laxide nel meditullo, Nelq̃le gli
rotali radii erano infixi, deliniamento Balustico, graciliscanti sepos
negli mucronati labii cum uno pomulo alla circunferentia. Elquale
Polo era di finissimo & ponderoso oro, repudiante el rodicabile erugi-
ne, & lo'incēdiofo Vulcano, della uirtute & pace exitiale ueneno. Sum-
mamente dagli festigianti celebrato, cum moderate, & repentine
riuolutiōe intorno saltanti, cum solemniissimi plausi, cum
gli habiti cincti di fasceole uolitante, Et le sedente so-
pra gli trahenti centauri. La Sancta cagione,
& diuino mysterio, in uoce cōsone & car-
mini cancionali cum extre
ma exultatione amo-
rosamente lauda

uano.

*

A B C D E F G
H I L M N O P
Q Q_u R S T V Y
X W Æ Œ a b c d
e f g h i j l m n o p q r
s t u v x y z à á æ ã ð
è é ê ã ã ã ã ã ã ã ã ã
ſ ſ t u & ❧

A B C D E F G H I J K

L M N O P Q Q Q R S

T U V W X Y Z Æ Œ

a b c d e f g h i j k l m n o p

q r s t u v w x y z æ f f i f l

f f i f t & 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

A B C D E F G H I J K L M N O P Q

R S T U V W X Y Z Æ Œ A B C D

E G K M N P R U T a b c d e f g h i j

k l m n o p q r s t u v w x y z æ h k v w f f i f l

f f i f t &

A B C D E F G H I J K
L M N O P Q R S T U
V W X Y Z a b c d e f g
h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ð t f f i æ l h f i
l f f t & 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
A A B C D E F G H I J
K L M M N O P Q R S T
U V W X Y Z a b c d e f g
h i j k l m n o p q r s f t u
v v w x y z æ ð f l l f f t
£ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

P U B L I I V I R G I L I I

M A R O N I S

B U C C O L I C A ,

G E O R G I C A ,

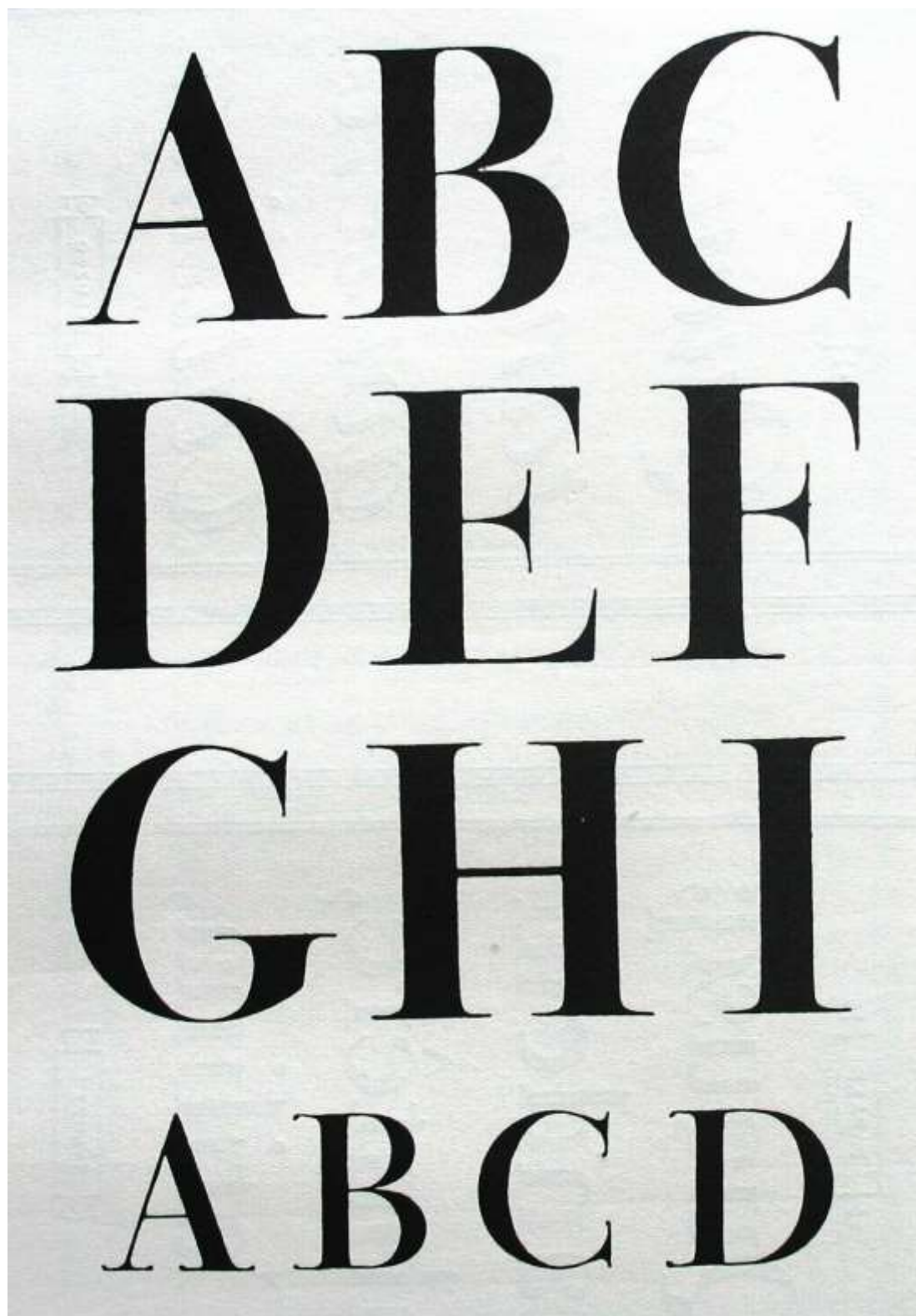
E T

A E N E I S .

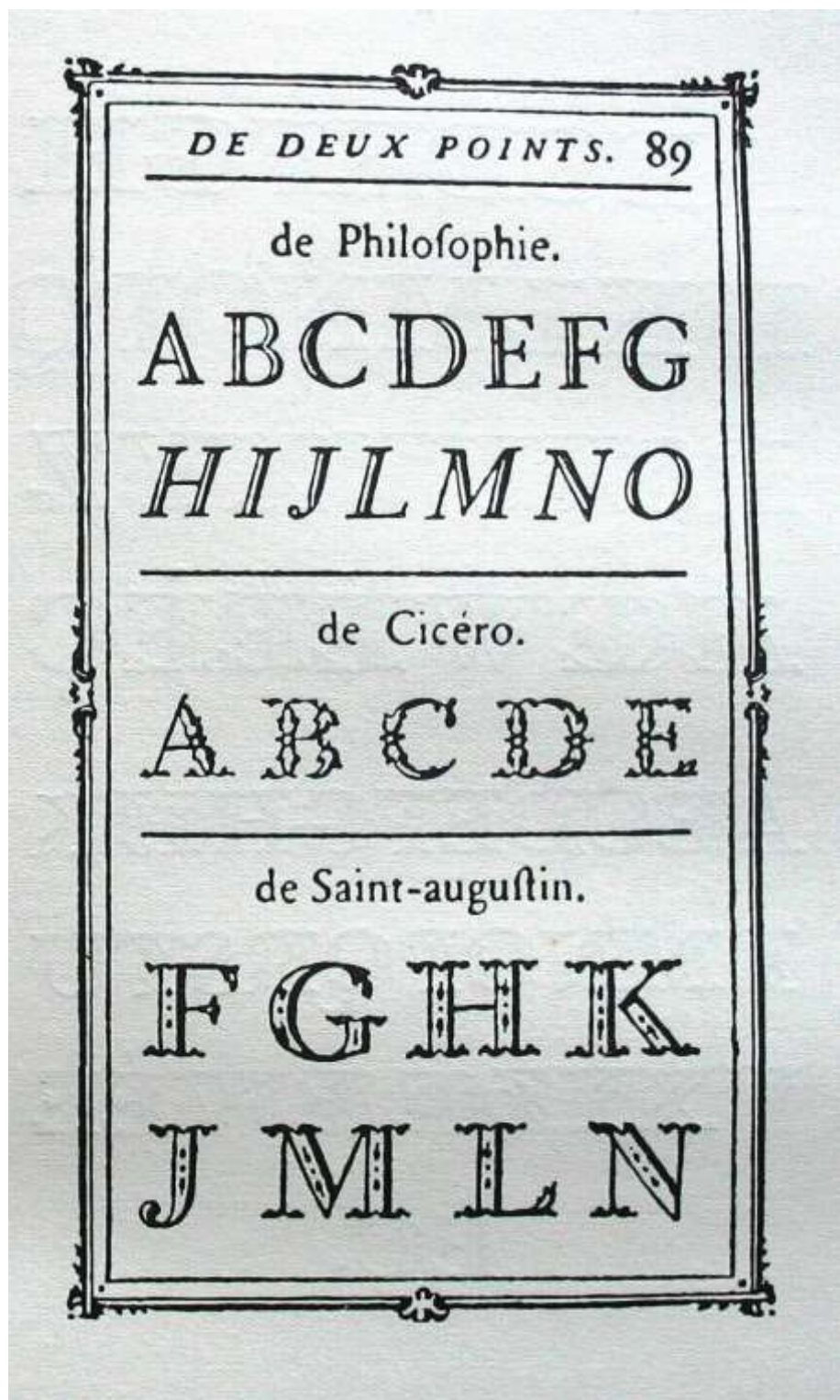
B I R M I N G H A M I A E :

Typis J O H A N N I S B A S K E R V I L L E .

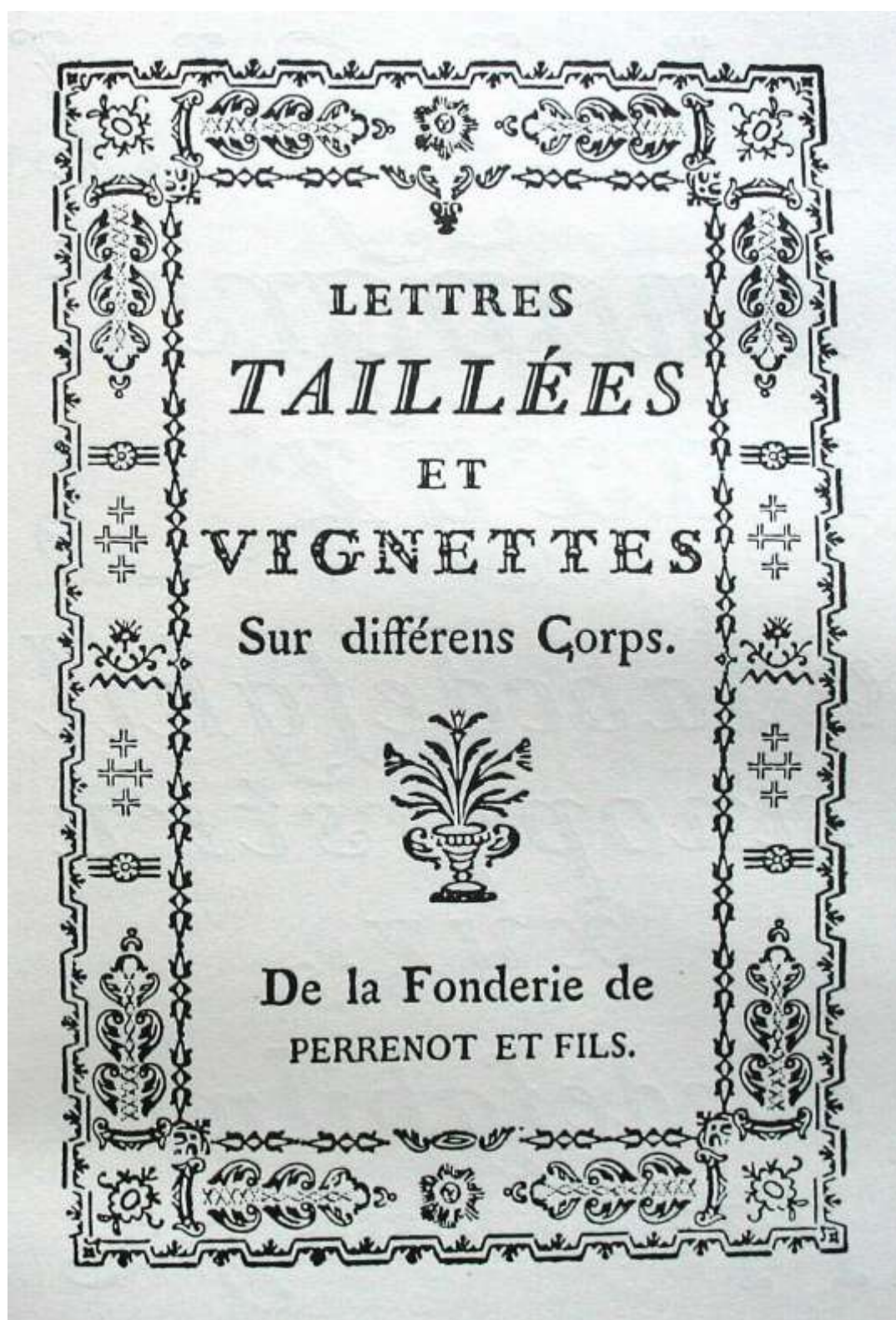
M D C C L V I I .

7m - antikva (Bodoni 1818)

7n - antikva (klasicistní)

7o - antikva (klasicistní)

Brāmatyka Cželka

w.dwogij strānce

ORTHOGRAFIA PRZEDKEM

Ateráz včij česŕů řeč práwě a wlastně
psáti/y čistí. Ta se y lež
om hodij:

ETYMOLOGIA POTOM

Ateráz včij česŕů řeč práwě a
wlastně mluwiti/y z latij
ny wyládati. Ta sž
mým latinňom
prěslusij

Ktožkoli žádās česŕy řádne čistí
psáti: y z latijnny chces wyládati
ždās tyto z nowa wydane s pilnostij
enijžy přechstí.

2 NOWY TE STAMENT

WSSECEK GIZ NEYPOSLEZE A
PILNIE OD ERAZMA ROTERO

dámského přehlédnutý : Větoliťo yať : Křestá pro
da w sobie má : ale taťe yať : obogňho yazyku mno
zy stať / a zpravený exempláři magů : neyposléze
yať : neyprigatiyší doktori domodů / napravugů
a myšlādagů . Protož kdožkoli milugeš pravů
Teologů : čti : rozeznáwey : a potom suď . Aniž y
hned se horš / nalezi by co proměněného : ale
toho sobie považ / gestli w lepšší pro
měněno . Než neduh gi / ne
šauď / tupiti / do čehož
by přmé nenae
hlédl .

MILEMV SYN V ERAZMOWI RO
TERODAMSKEMV S.
PIISMA VCZITELI.

LEW PAPEZ

DE SATY.

Milý synu vzkazugemel pozdravený : a apošto
toliké pošeňáný . Welmi se ná lžilo spřowá
ný twé na nový Testamēt / kterěs nedawno před
tým byl wydal : ne tak pto / že gměnu našemu od
dano bylo : yako že ne tau obpřeynau / ale negatou
nowau / a znamenitau wnelostň giné každé přysso
walo : a že saudě wssch wčenyh mužůw welmi se
zchwalowalo . O ničto lždy sme zawčeli / že se ne
dawno opět pbléd / a mnohé ppsy přidaw rozhoy
nil / y owšitil / welice sme se zradowali . z toho př
mňho wydaný kterěs se nedořonalejšš widelo
byti / se domyslejšce : yake to bude / a yal mno
ho dobrého tiž kterěš pšma S . pilni sau / y na
šň obecně přwé wšce / přineše . Protož nu gednee
wšce w té své mysl se rozhoyňý / a o obecný wš
teš pilnost mage / při tak swaté práci wstawicně be
dlím bud / aby ona wždy na swětko wysla . Gode
ná owšš odplaty toliké práce od samého Boha ma
ge wyti : od nás pať zasluženého zchwalení : a o
dewšsch Krystu wčenyh wčnē chwały mage do
gšti . Dán w Říšmē v S . Petra : pod pečeti
rybáře . Desátého dne Miesce zářij . Léta pá
ne . M . D . Xviij .

Papejštwý našeho léta Šfěstého .

PRZEDMLWANA NOWY TESTAMENT.

Vrozené a welebné paní / paní Johance
z Boskowie / někdy Abatyši Králové kla
stera w starém Brně . Křes Beněš Op
lat / z Těšce / na ten čas wčitel w Náměstí : a Pe
tr Gzel z Prahy / žádost wšeho spasy
tedlného dobrého wzkazugy .

A w přšmē swatém široce / y w skutku na mno
hém mňšie dostatečně se to wzkazuje / Drozená / we
lebná páno w pánu Krystu milá : cožkoli pš Bůh
šře toho / y kterého času chtiel mňš / je to tak / a
tehdy musylo přigšti . Žakož w přškladu / chra
mu Božšho figurného / ne šře Dawida / ale šře
ze Solomona stawení .

Tak také při nowého Testamentu naprawení
žgowné gť wideti . Wmnož od dawných časů / y ta
k za tohoto wěku našeho weliku lžst magšce /
nad mnohé porušení zákóné latšinské litery / o to
se potausteli / což tu nedostatečně šře toho (př
liš se mysl / kterěš ten starý wyklad S . Gerony
mowi připsugy / yakož z důwodů Erasmowých a
Stapulenského zřetelně gť wideti) z Řecké ře
š gť wyloženo : y potō šře giné wšce nakazeno /
aby bylo napraweno . Žakož někdy mezy ginými
Laurentius Valla : a tohoto wěku naše Jakub
Stapulenský / muž w Řecké a w Latšinské yazy
tu dostatečně wyučení / wšak wždy toho nemoh
li wykonati .

Až ted nynš šře Erasma Rotodamského mu
že w wmluwnosti Řeckého y Latšinského yazy
tu snadně powolenšm wšech mezy wšemi pdeť de
žých / to pán Bůh zpřisobil : že on to naprawil .
Kterěžto naprawení přwotně šš Papež / y Gylas
potō Králové Říšata pštie wšicetm wčnš za
prawē naprawení / a wyložení wznali / přigali / a

Paraf:
xxij a
xxviij .

7r - antikva (Čechy, Sessius, 1625)

H o m e r o w a
I L I A D A.

Z Řeckého gazyka přeložená do Českého

od

Jana Negedlého,

cýf. král. řádného Profesora Literatury České na vysokých školách
Pražských,

W Praze, 1802.

v Františka Geřábka, kněhtlačitele cýf. král. hospodářské Společnosti
w králowštwj Českém.

A B C D E F G H I L M
N O P Q V Q u R S T V
X Y a b c d e f g h i l m n o
p q r s t u x y à æ as au
æ æ ci co ct eta eti eto etu
cu di é ei eis em fa ff ffe fl
fo fr fu ga ge gi gna go gu ü
im in is ll ma me mi mo mu
na ne ni no nt nu uu ó æ q;
ri rr si sp ssa ssu st sta ste sti
ta te ti tte tti tu ũ ua um us

AVTORIS PARÆNE
ticum ad eruditiores, ut sacris
literis imprimis inuigilent,
Epigramma.

Εὐπρόσῳτον:

Οὐδέμ' ἀλλ' ὅσον ἐν ἀνθρώποις θεῶν ἐσίγῃ, μήτε
Οὐδέμ' ὁ κόσμος ἅπας πᾶσι θεῶν ἐχέτω
τοῦ παντοκράτορος, ὅτι τῷ κοσμοῖο ἐόντι
ποιῶν, φωνῇ ἢ λόγῳ οὐρανέθεν:
ἔστι, πάρισε, θεῶν μὲν ἀκρόατε πάντες ἄριστοι,
Νῦν ἐν τοῖς βίβλοις διδασκαλίας ὁμῶς.
Δὴτ' ἐγὼ ξὺ ποίῃς ἑμᾶς, ἢ πνεύματι ἅπασαν
ἐπλήρωσας, ἔδωκε καὶ διδασκαλίαν.
τοίνυν δὴ με ὁλοῦς ἔδωκε μανθάνετε πάντες,
καὶ τὸ βοᾶτε τέκνον μου, κακὰ μὴ δίδνατε.

MARTINVS
BVLEMACHVS CHRIS

stiano & Candido Lectori
Gratiam & Pacem Dei,
per Iesum Christum.

Necidimus iam in illa po-
strema etatis, Christiane et
candide lector, tempora, de
quibus cum passim Biblia
sacra apud Prophetas et
Apostolos loquantur et cō-
querantur, tunc etiam Sal-
uator noster Iesus Christus apud Evangelistam non
sine magno animi dolore inquit: Putas, an Filius Lucæ 18.
hominis ueniens reperiurus sit fidem in terra?
Adeò enim securitas illa carnalis et malicia iam
inmeterata animos hominum occupauit, in eosq; al-
tas radices ita egit, ut cum Poëta libeat exclamare:
ΠΛΗΝ ΓΑΡ ἅλα κακῶν, πλεῖν δὲ δόλῳ καὶ.
Quo-
quidem ille significare uoluit, omnia plena esse ma-
lorum, et homines in tantum quasi ab humanitate
degenerasse, ut nihil minus, quam bonum inter eos
inueniatur et uigeat. Hoc idem et pars illa Ani-
mæ humanæ infima ἐπιθυμητικὴ, hoc est, concu-
piscibilis, nunc regnans ostendit. Nam cum prima
illa optima etas ὑπερνοῦν rationalis et sapi-

A 1

9 – písmo secesní